

МИХАЕЛ ШУМАХЕР
БИОГРАФИЯТА

© 2014 by F.A. Herbig Verlagsbuchhandlung GmbH, München, All rights reserved
Original title: Michael Schumacher. Die Biografie by Karin Sturm
www.herbig.net

© Петър Георгиев, *превод от немски*
© Дамян Дамянов, *художник на корицата*
© Сиела Норма АД

София • 2015

ISBN: 978-954-28-1747-5

КАРИН ЩУРМ

**МИХАЕЛ
ШУМАХЕР**
БИОГРАФИЯТА

Превод от немски Петър Георгиев

 ciela

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Съдбовен ден в снега	
29 декември 2013 г.	7
2. Малка злополука	
Началото на една голяма кариера.....	17
3. Пътят нагоре	
От Керпен в големия свят.....	23
4. Формула 1	
Един кокпит от ясно небе	35
5. Първата победа	
Един много специален противник.....	47
6. Шумахер мания	
Германия става нация на Формула 1	55
7. Световен шампион	
Година с много сенки.....	65
8. Върхна точка – сватбата	
И още една титла.....	79
9. Един нов свят	
Стъпката към „Ферари“	91
10. Семейството расте	
Първото дете	101
11. Нов противник	
Съперничество и братска любов	111
12. Предупредителен изстрел на „Силвърстоун“	
„Само“ счупен крак	121
13. Началото на грандиозна серия	
Първа титла за „Ферари“	133
14. Петата титла	
На едно ниво с Фанджо	147
15. Формула Шумахер и „Ферари“	
Нови и нови рекорди.....	161
16. Краят на надмощието	
Първото оттегляне	175
17. Мотоциклетна катастрофа	
...с последствия	189

18. Готов за завръщането	
На 41 години отново във Формула 1	199
19. Несбъднати „сребърни мечти“	
...и необясними злополуки	209
20. Трестатната Гран при	
„Новият“ Шуми празнува юбилей	219
21. Второто оттегляне	
Не съвсем доброволно?	233
22. Дълго очакване	
Надежди за бъдещето	249
Допълнение: Шумахер, юни 2014 г.	255

1. СЪДБОВЕН ДЕН В СНЕГА

29 декември 2013 г.

Ден като всеки друг, може би дори особено хубав ден бе онази неделя, 29 декември 2013 г., която се превърна в съдбовна за Михаел Шумахер. Ярко слънце посреща него, сина му Мик и няколко приятели, когато потеглят към пистата във Френските Алпи, в ски зоната Ле Троа Вале. Шумахер от много години притежава голяма ваканционна къща в скиорското селище Мерибел, в която обича да прекарва предимно новогодишните празници със семейството си и приятели.

Това е животът, който му харесва, който търси точно сега, след многото години под светлината на прожекторите. Личен живот, в обкръжението на хора, на които има сто процента доверие, без напрежение, освободен. Условията са подходящи: през нощта е навалял малко сняг, сега грее слънце, температурата е приятна – около нулата... Фаталното падане се случва малко след 11 часа преди обед, в необработена част от пистата, но на не особено труден терен. Такъв има в Ле Троа Вале – до олимпийската писта за спускане от 1992-ра, но Шумахер не кара там, а по западния склон на масива Солир, където всеки ден гъмжи от безброй любители на спорта.

Шумахер не кара ски от дете, семейството му няма възможности за такива „екстравагантности“. В равнината на Керпен този начин на прекарване на свободното време и без това не е особено разпространен. Но той е добър скиор. По времето, когато се състезава за „Ферари“, всеки път се представя добре на ежегодното зимно събитие на италианците в Мадона ди Кампилио, държи се сигурно на скиите и няма проблеми с редовно очертаваното трасе на гигантския слалом.

Проблемът тази неделя, пет дни преди 45-ия рожден ден на Шуми, по-скоро е съвпадение на нещастни обстоятелства: в Мерибел снегът е по-малко от обикновено, поради това някои от скалите на необработения терен са едва покрити. Други, по-големи, даже стърчат оголени. Комбинацията от двете, изглежда, се оказва фатална за Шумахер.

Първите съобщения не звучат особено драматично. Спасителите, които оказват първа помощ на Шумахер на мястото на злополуката, разказват, че са го открили в съзнание, полуседнал, полуизправен, но бил възбуден и изглеждал объркан. Шефът на ски станцията в Мерибел обявява официално, че седемкратният световен шампион от Формула 1 е откаран с хеликоптер, но вероятно има само сътресение на мозъка. И Себастиан Фетел изпраща само кратък SMS на големия си пример за подражание, който в общите времена във Формула 1 постепенно се е превърнал в приятел: „Чух, че си паднал. Надявам се да не е нещо сериозно. Оздравявай.“

Чак привечер излизат новините, става ясно колко е сериозно положението: още при приемането в университетската клиника в Гренобъл, около час и половина след падането, Шумахер е в безсъзнание. Лекарите диагностицират много тежка черепно-мозъчна травма, нужна е незабавно спешна операция. Поради покачването на вътречерепното налягане вследствие на масивни кръвоизливи има сериозна опасност за живота. За да се понижи налягането, трябва да се отвори черепът, лекарите премахват голям субдурален хематом*. След това поставят Шумахер в изкуствена кома, тялото се охлажда до 34–35 градуса, за да се забави обмяната на веществата и да се подобри усвояването на постъпващия в мозъка кислород.

---

* Натрупване на кръв в пространството между твърдата и паяжиновидната мозъчна обвивка. – Бел. прев.

Няколко дни по-късно следва втора операция, след като общото му състояние е стабилизирано. Междувременно лекарите в Гренобъл след анализа на поредната компютърна томография дават само слаби надежди, опасяват се от най-лошото. Втората операция леко подобрява положението, но лекарите признават, че не са успели да отстранят всички кръвонасядания – някои от тях поради разположението в мозъка не са достъпни отвън. Никой не може и не иска да се ангажира с прогнози. Да изчакват и да се надяват – друг избор нямат и съпругата на Михаел – Корина, и децата му Джина-Мария и Мик...

Докато Шумахер се бори за живота си в клиниката, отвън се случва това, което в медийния свят днес вероятно е неизбежно. Личната човешка драма става повод за медиен спектакъл с невероятни мащаби. 40–50 телевизионни екипа от цял свят, общо около 200 журналисти стоят с дни пред клиниката, на лов за новини опитват наистина всичко, за да стигнат до някаква информация. Човек от охраната разказва на мениджъра и говорител на Шумахер Сабине Кем, която разбира за нещастния случай по време на отпуската си и веднага пристига в Гренобъл, че един журналист се е опитал да се промъкне в клиниката, преоблечен като свещеник.

Сабине Кем, която работи за Шумахер от 1999 г., има трудната задача да застане между два свята – и то в една трудна и за нея ситуация. От едната страна е обществеността, която жадува за информация, а от другата – семейството на световна звезда, която повече от две десетилетия е една от малкото знаменитости, отдаващи значение на това личният им живот да се държи настрана от очите на обществеността.

Това бе постигнато във всичките тези години на успех, по време на спечелването на седем световни шампионски титли във Формула 1 отчасти чрез масивен юридически натиск, разпореждания за забрана и заплахи за завеждане на дела, например в случай на публикуване на снимки на децата. Дори когато синът Мик започва да се явява на официални картинг състезания, не е разрешено това да се отразява в медиите – всичко това за защита на семейството, на личната сфера. „Интервюта по пантофи“ от голямото имение на Женевското езеро са абсолютно табу, немислимо дори и за „приятелските“ медии. Най-много Шумахер да допусне от време на време в конната ферма на

съпругата си Корина в съседство избрани журналисти, при това в по-късната фаза на своята кариера.

А сега, около година след окончателното си оттегляне, той повече от всякога е във фокуса на общественото внимание, с най-личното, което въобще съществува – със своята борба със смъртта. Мъжът, който от самото начало на своята кариера има пред себе си Борис Бекер като своего рода предупреждение, който много пъти повтаря: „Не искам да се държа като Бекер, не искам да живея така, че всичко лично веднага да се превръща в събитие за обществеността.“

Веднага, разбира се, се повдигат въпросите за вината и за отговорността. Много бързо се появяват и спекулации за причината за злополуката. Шумахер бил карал прекалено бързо, разпространяват медиите. Дори сериозният британски вестник „Таймс“ говори за до 100 километра в час, като се позовава на „източници от разследването“. Много ясно – така хубаво се връзва с клишетото: пилотите от Формула 1 са манияци на тема скорост, имат нужда от риск и от свързания с него адреналин. А сега любителят на риска Шумахер е прекалил и е трябвало да си плати скъпо за това. Просто и ясно, опаковано добре в умно звучащи коментари.

Едно е вярно: пилотите от Формула 1, не само Шумахер, имат принципно малко по-различна преценка от обикновените хора за риска и овладяването му, иначе не биха могли да постигнат успех в състезателния спорт. Това, разбира се, от време на време се проявява и встрани от пистата: Михаел Шумахер след първото си оттегляне кара страстно мотоциклет до предела на възможностите му, скача с парашут, лети с делтапланер, гмурка се. Колумбийският състезател Хуан Пабло Монтоя преди няколко години при лудешки мотокрос наранява рамото си, Бруно Сена разказва с усмивка как като младеж скачал от 25 метра височина от хеликоптер в морето. Сена добре си спомня и гонките с водни джетове, в които е участвал чичо му Айртон през 90-те, често минавайки под ниските кейове.

Въпреки това в този случай теорията за прекаления риск все пак е погрешна: само един поглед на мястото на злополуката, сравнително тънко покрит със сняг преход между една синя (лесна) и една червена (трудна) писта, вече показва ясно – на това място висока скорост едва ли е възможна. И когато френската прокуратура, която води разслед-

ването, оповестява на 8 януари 2014 г. първите резултати, тя подчертава: Шумахер се е движил извън маркираната писта, но със съобразена скорост. Информация за това дава и закрепената към каската на Шумахер камера, която е носил при съдбоносното си спускане и която е записала между другото и последните приблизително 2 минути преди падането. Камерата е предадена на прокуратурата от семейството на Шумахер, „което, както искаме да подчертаем, ни сътрудничи по един много ползотворен начин“.

Записът показва доста точно как протича злополуката: Шумахер кара няколко метра встрани от обозначената писта, когато при опит за завой закача скрита под малко сняг скала, полита и пада с главата надолу върху друга, намираща се около три метра и половина по-надолу. Кое и обяснява как е възможно при падане с относително ниска скорост каската да се разцепи на две части. „Височината на падане при това съчетание е била доста голяма, поради това действат екстремни сили. И ако на мястото на удара скалата не е била гладка, а някъде е имало издатък или ръб, възможно е да се случи такова нещо, без да е имало някакъв проблем с каската, който бихме могли да припишем на производителя“, е мнението на експерта и главен юрист на Германската федерация по ски Герхард Дамбрек.

Данни за чужда вина досега не са се появили, заявява прокурорът Патрик Куинси и подчертава, че сега проведеното разследване съответства на нормалната процедура при такъв вид тежки злополуки. През всеки зимен сезон се разследват „около 50 подобни случая“, и то „с еднаква строгост и внимание“. По думите му наличните маркировки на пистите са съответствали на всички национални и международни правила, а концесионерите на лифтовете и пистите не могат да бъдат упрекнати в нищо. Това е важен момент, защото специализираните в дела за обезщетение френски адвокати често са опитвали да повдигат обвинения в тази посока вероятно с надеждата да им падне в ръцете доходоносен съдебен процес. Въпреки това следствието продължавало, анализирани се още подробности, изследвала се и още ски екипировката на Шумахер, за да се изключат всякакви изненади.

Дамбрек обаче не разчита на някакви нови разкрития, евентуални обвинения или процедури. „Изглежда, че това е един от тези нещастни случаи, които се случват от време на време и за които всъщност

МИХАЕЛ ШУМАХЕР

не може да бъде обвинен никой.“ И фактът, че Шумахер е напуснал маркираната област на пистата, след по-внимателен оглед на мястото на злополуката според мнозина не дава особен повод за критика. „И аз го правя често на такъв терен, та това си е напълно нормално“, признават повечето скиори, макар и под сурдинка, „всеки си мисли, че това не е опасно“. В средата на февруари прокуратурата прекратява следствието.

Лош късмет, съчетание на нещастни обстоятелства, може би съдба? След катастрофата си на „Силвърстоун“ през 1999 г., при която чупи крак, Шумахер отговаря на въпрос за страха, риска и непредпазливостта в състезателния автомобил или извън него: „Не мога да не правя нещата, които обичам да правя, само защото би могло да ми се случи нещо. Ако някой ден ми се случи нещо, това ще е съдба.“

Особено горчиво, разбира се, е тогава, когато нещо се случи не там, където може да се очаква най-вече, в автомобил от Формула 1 или може би на мотоциклет, а при едно по-скоро безопасно занимание през свободното време. Общността на Формула 1 е силно смутена. Много, много състезатели и отбори изпращат по фейсбук и твитър пожелания за скорошно оздравяване, при първите пробни обиколки за 2014 г. в испанския град Херес „Мерцедес“ кара със стикер „KeepFightingMichael“, отборът на „Ферари“ изпраща поздрав с табелката „Forza Michael“. Още преди това отборът, за който Шумахер изкара общо пет световни шампионски титли, поставя на сайта си страница с послания за неговия бивш пилот от сътрудници и приятели. Накрая те стават 72, толкова, колкото е броят на победите, които той е извоювал за „Ферари“. Сабастиян Фетел казва замислено: „Това наистина е много трогателно. Човек се моли и се надява, надява се да се случи чудо и Михаел да се събуди като същия човек и да се завърне такъв, какъвто беше преди.“

Феновете също съпровождат Шумахер в най-трудната му битка. На 3 януари, неговия 45-и рожден ден, клиниката в Гренобъл става място за поклонение на неговите предимно италиански, но и германски фенове. Отборът на ФК „Кьолн“, който винаги е бил любимият отбор на Шумахер, изпраща преди контролата срещу „Шалке 04“ заедно с фен клуба на Михаел Шумахер от Керпен послание до своя верен привърженик с огромен банер. „Оздравявай! Ще успееш, Михаел!“,

пише на него. „За нас беше важно да намерим форма, с която не само футболният клуб, но и феновете на футбола и на Формула 1 от целия регион да покажат още веднъж на семейство Шумахер колко дълбоко ни засяга неговата злополука“, казва президентът на футболния клуб „Кьолн“ Вернер Шпинер.

При президента на керпенския фен клуб Михаел Фиман много хора намират адрес за посланията си. „Писмата и телефонните обаждания не престават. Получаваме писма от деца с рисунки на и за Михаел Шумахер. Току-що цяло семейство е станало член на фен клуба“, разказва той. „Дъщерята носеше своя снимка. На нея се вижда как тя, на двегодишна възраст, седи с пълна екипировка на Шумахер в пластмасова количка „Ферари“. Това са едни много трогателни моменти, които се случват тук и сега. Съчувствието тук и по целия свят е много голямо.“ В клуба се събират всички писма и картички. „В Керпен издигнахме „ограда на надеждата“, която междуременно е покрита цялата с шапки и с пожелания за оздравяване. По-късно те ще влязат в нашия архив.“ Количеството писма е поразително: „След 800 хиляди писма престанахме да броим. Това беше само след два-три дни.“

И в белгийския град Спа съчувствието е голямо. Там Шумахер дебютира през 1991 г. във Формула 1, спечели през 1992-ра първата си Гран при, завоюва своята седма световна титла и кара през 2012 г. в в своето състезание № 300 във Формула 1, след което е избран за почетен гражданин на Спа. В този град, толкова тясно свързан с него, белгийският фен клуб на Михаел Шумахер организира митинг в знак на съпричастност на състезателната писта „Спа-Франкоршамп“. Участниците трябва да изминат пеша една обиколка по седемкилометровото трасе. Организаторката Хайди Хендрикс иска да изпрати с този поход „положителна енергия“ на Михаел Шумахер, „за да спечели най-важната победа в своята кариера“. Няколкостотин фенове, част от които носещи знамена на „Ферари“ или картонени фигури на Шумахер в естествен ръст, идват на неговото любимо трасе, което често се нарича и „неговата дневна“, за да изминат заедно 7,004 км по специално затворената за случая писта.

Дълго време, което се усеща като цяла вечност, почти нищо не се чува за здравословното състояние на Шумахер. Чак в края на януари, след повече от четири седмици, всички усещат плаха надежда. Тогава

лекарите в Гренобъл започват съвсем полека да изваждат Шумахер от изкуствената кома. Всъщност информацията за това е трябвало да излезе извън стените на болницата едва след като процесът напредне значително и се стабилизира. Но френски медии с добри контакти в клиниката узнават за това много бързо, съобщават и подробности. Например че Шумахер при едно от изследванията реагира на дразнения и премигнал с очи. Цял ден Сабине Кем определя съобщенията като „спекулации, които няма да коментираме“, но след като изтича все повече информация и новината се разпространява навсякъде, тя решава заедно със семейството все пак да потвърди поне факта, че е дадено начало на фазата на събуждане. „Средствата за упойка на Михаел отскоро се намаляват, за да бъде въведен в процес на събуждане, който може да продължи много дълго. Поначало имаше ясно споразумение между всички участващи тази информация да бъде съобщена едва тогава, когато този процес се задържи.“ В бъдеще обществеността не бива да очаква „междинни съобщения за състоянието“ – нова информация ще има едва тогава, когато са налице ясни факти, казва тя.

Но разпитваните във всички медии лекари специалисти са единни в мнението си, че това вероятно ще отнеме още известно време. Според тях не са възможни прогнози нито за точни срокове за събуждането, нито за възможни дълготрайни последствия. Мерките за рехабилитация и техният успех в такива случаи са най-често продължителни. „Когато някой е лежал четири седмици в кома, ще му се наложи така или иначе да учи много неща наново, без от това веднага да се правят заключения за евентуално увреждане на мозъка“, казва д-р Герхард Ян Юнгенхюлзинг, невролог и главен лекар на Еврейската болница в Берлин. „Само фактът, че човек в разстояние на три седмици е бил интубиран и на изкуствено дишане, означава, че неща като дишане, преглъщане и говорене вече не функционират автоматично, а трябва да бъдат научени наново.“ Много важно на този етап е също пациентът да не изпитва страх или паника, което би могло да се случи много лесно. „В такъв случай лекарите имат възможност да противодействат с медикаменти. Но и обкръжението, семейството могат да изиграят много важна роля. Опитът показва, че за пациентите е от голяма помощ, ако например чуват познати гласове, ако се докосват от близки – дори и понякога да не си спомнят това.“

От търпение има нужда, търпение и надежда, че това, което е помогнало на Михаел Шумахер да спечели 91 победи в Гран при, седем световни шампионски титли и да стане най-успешният пилот на Формула 1 на всички времена, ще му помогне и сега по неговия най-труден път – пътя обратно към нормалния живот. Амбиция, дисциплина, издръжливост, работливост – тези качества са го изкачили до върха в неговия спорт. Това са и качествата, които лекарите смятат за решаващи в изгледите за успех при пациенти с черепно-мозъчни травми в периода на възстановяване. Това често продължава от шест месеца до две години и изисква много ангажираност и участие от страна на пациента.

Един човек, който се страхува за Михаел Шумахер, надява се и се „моли всеки ден за него“, е неговият бивш съотборник от „Ферари“ Фелипе Маса. Бразилецът също е лежал след тежка злополука през 2009 г. в Будапеща със сериозни травми на главата два дни в кома, но се завърнал през следващата година на състезателните писти. „Надявам се, че той е достатъчно силен, за да се възстанови.“ Но ако някой е достатъчно силен, за да излезе от такава ситуация, то това според него е Михаел Шумахер. „Той е много атлетичен, което ще му помогне да оздравее“, е сигурен Маса. „След моята злополука аз се възстанових по-бързо от очакваното, защото бях в такава добра форма. Това помага. Надявам се, че това и при него ще бъде предимство. Надявам се да се събуди полека. Толкова много съжалявам за това, което му се е случило. Той ми е добър приятел и като по-голям брат. Надявам се скоро да се върне, да чуе и да види автомобил от Формула 1, и то на неговата любима състезателна писта.“

2. МАЛКА ЗЛОПОЛУКА

Началото на една голяма кариера

Ирония на съдбата: пътят към състезателните писти, които повече от 20 години ще определят живота на Шумахер, започва с малка злополука.

Още на четири години бъдещата суперзвезда вече се подвизава с картинг, саморъчно сглобен от спортна четириколка с педали и верига и двигател от мотопед. Когато на пътя му се изпречва осветителен стълб и малкият Михаел се запознава отблизо с него, баща му Ролф се замисля и решава: „Така не може да продължава, това е прекалено опасно, отсега нататък ще караш само по истинска писта.“

Което всъщност не е кой знае какъв проблем, защото Ролф Шумахер е пазач на местната картинг писта в Керпен. Майката на Михаел, Елизабет, също рядко отсъства. Тя отговаря за лавката, която по-късно се превръща в ресторантче, храни картинг пилотите и техните половинки с наденички, пържени картофки и напитки. Така Михаел Шумахер получава възможност да тренира колкото иска. С каска с антени като герой от комикс той хвърчи по пистата. Преди това баща му уплътнява каската с подпънки, „защото му беше много голяма“.

Също толкова голямо обаче е и удоволствието от самото начало, „особено по мокрото“, както си спомня баща му по-късно. „Тогава той караше по правата нагоре и надолу и обръщаше, като дърпаше ръчната спирачка.“ Михаел бързо учи и други трикове, упражнява с първия си картинг поднасянето на завоите и уменията да не губи контрол над количката. Други неща, които малките момчета обичат да правят, също не остават на заден план: игрите, други спортове като футбола, малко тенис и катерене. На бащата още тогава му прави впечатление: „Михаел всъщност никога не се е страхувал от каквото и да било – и още тогава във всяко нещо, което правеше, влагаше всичко от себе си.“

И първата малко по-сериозна катастрофа с картинг не го плаши: удар, при който дълбоко си срязва коляното. Раната, която първоначално въобще не забелязва, дори трябва да се шие. Тогава е на шест години и баща му казва ясно: злополуката се е случила само защото се е държал глупаво, обяснява той на Михаел. Той му набива в главата в бъдеще да внимава повече и никога вече да не прави така. „Той каза: „Сега можеш да избутах картинга в гаража и толкова за днес, за тази седмица или нещо такова.“ Аз плаках, избутах количката у дома и чак там забелязах кръвта по коляното и разбрах, че съм се наранил.“

Ако Ролф Шумахер си мисли, че тази катастрофа може да накара сина му да се откаже, то Михаел въобще няма такова намерение. „Това не ме уплаши, нямаше никакъв страх“, казва той доста по-късно, след като зад гърба си има вече няколко разбити коли във Формула 1. „И в по-късни години, на по-сериозни състезания, почти не съм правил катастрофи. Има само една, за която да си струва да се спомене. Преобърнах се и счупих ребро, това беше всичко...“ Но и загрижеността на бащата си има граници: „Не мога да твърдя, че някога наистина ме е било страх за Михаел, но все пак човек от време на време си мисли за опасностите. По-късно, във Формула 1, винаги се радвах, когато премине стартът. Това е най-критичната фаза на едно състезание.“ Това, което мотивира допълнително малкия Михаел да продължи нататък, е, че бързо идват първите успехи. На пет години той печели първата си купа, дребен малчуган сред 14- и 15-годишни. „Това беше голямо, полирано до блясък и завинтено за парче дърво автомобилно бутало.“ На шест години печели първата си истинска титла на клубното първенство в Керпен.

2. МАЛКА ЗЛОПОЛУКА

Началото на една голяма кариера

Проблемите са в друга област. Финансовото положение на семейство Шумахер не е розово, въпросът с материалите става все по-сложен. Картингите на Шумахер рядко могат да се мерят технически с машините на конкурентите. Често се налага да използват стари части, които бащата монтира, или гуми, които някой конкурент вече е изхвърлил като „износени“ в кофата за боклук. Един път, когато има нужда от нов двигател за 800 марки, кариерата на бъдещата суперзвезда за малко да приключи преждевременно. Ролф Шумахер пасува: „Съжалявам, момчето ми, но това е твърде много, това вече не мога да го купя.“

За това нещата все пак да продължат спомагат първите спонсори, които вече са разпознали таланта на малкия пилот на картинг и които имат много по-добри финансови възможности от семейство Шумахер. Това най-напред е Герд Ноак, приятел на бащата, замогнал се с магазин за тапети и килими. След това Юрген Дилк, който е спечелил добри пари, разполагайки на различни места игрални автомати, запаянко на спорта с надбягвания, който и по-късно ще придружава Шумахер, като ръководи например много години неговия официален фен клуб.

С това семейство Шумахер – и самият Михаел – се отърват от една голяма грижа: малкият може да продължи да кара в състезания, без да се налага да мислят за финансирането. Да поемат дългове заради кариерата – това въобще не би хрумнало на по-скоро консервативното семейство. Михаел също никога не би го предложил или очаквал от родителите си: „От самото начало съм възпитан да харча само толкова, колкото имам.“ Да гради кариера на основата на кредити, както например го прави Ники Лауда, за да осъществи скока си във Формула 1, това той никога не би могъл да си представи.

Тези спонсори освен това са и стимул. Освен личната амбиция Шумахер чувства и дълг към тях да дава възможно най-доброто от себе си. „Щом те ми помагат, аз трябва да им върна нещо, като поне правя всичко, което е във възможностите ми. Не мога да си позволя да се отпускам.“

И още нещо отличава двамата спомоществатели – както и татко Шумахер. Те не се вписват в типичното клише на типичните бащи или спонсори в състезателния спорт, на често срещания и край картинг пистите печално известен еквивалент на майките във фигурното пърза-

ляне: по-амбициозни от децата си, често провалили се в собствените си опити на направят кариера, прехвърлящи всичките си надежди и желаниа на следващото поколение, силно разочаровани, често гневни, ако нещата не се получават така, както са си ги представяли. Пилоти, стигнали до Формула 1, също често са страдали от такива родители, например италианецът Андреа де Цезарис, който участва от 1980 до 1994 общо в 208 Гран при състезания, без да спечели и веднъж някое от тях, получава чак до времето си във Формула 3 плесници от баща си, ако той не е доволен. Върху Михаел Шумахер никой не упражнява натиск – това въобще не е и нужно. Той е запленил от спортното каране и сам много добре знае какво иска: да се издигне, да постигне успехи.

Той наистина ги постига. Най-напред в регионалните и в националните младши категории, после и при младежите. Междувременно Шумахер гледа и тези, които са малко по-напред от него. През 1980 г. например отива с баща си в съседна Белгия – там, в Нивел, се провежда световното първенство по картинг. Един от пилотите там му прави впечатление не само с яркожълтата си каска, но и със стила си на каране: „То беше някак си щуро, но много впечатляващо...“ Тийнейджърът, възхитил толкова силно Шумахер, не става световен шампион, а „само“ втори – затова пък по-късно е един от Великите. В продължение на няколко години той е идол за Шумахер, по-късно мярка за сравнение и първият му голям съперник: Айртон Сена.

Нещата тогава не са толкова професионални като по-късно: дали по отношение на храненето (пържените картопки на мама често са твърде вкусни) или някоя вечер в дискотеката, която Шумахер прекарва по време на къмпинг ваканция с по-големи приятели от картинга: „Винаги се криех зад другите, по-големите, и успявах някак си да се промъкна, всъщност бях прекалено малък...“ Въпреки това той, разбира се, продължава да побеждава: през 1984 г. Шумахер става за първи път шампион на Германия при младежите – но той все още не мисли за голяма кариера в състезателния спорт. „В началото беше чисто и просто за забавление, хоби, нищо повече. Беше нещо, което ми доставяше удоволствие. Когато човек е млад, участва във всичко, играе и футбол, и тенис...“ Идол за Шуми от младежките му години е и неговият адаш, вратарят на футболния клуб „Кьолн“ Тони Шумахер. „Тогава много

2. МАЛКА ЗЛОПОЛУКА

Началото на една голяма кариера

обичах и да играя футбол“, казва той – и в това и по-късно нищо няма да се промени...

Но картингът е нещо съвсем друго, защото той там просто е най-добрият въпреки по-лошата материална база от тази на конкуренцията. Тогава Шумахер, разбира се, никога не би си представил, че някой ден ще стане професионален състезател, че ще превърне хобито си в добре платена професия. „Това стана по-късно, когато бях вече на 19 или 20. Чак във Формула 3, когато влязох в „Мерцедес“, повярвах, че бих могъл да имам бъдеще в моторния спорт.“

В средата на 80-те обаче задачата най-напред е да завърши средно училище. Ученическите години за Шумахер невинаги са свързани с най-хубавите спомени. Първо, защото никога не е могъл да получи нещо особено от теорията: „Завърших училище, но го мразех. Пък и всяка минута прекарвахме на картинг пистата.“ По-малкият му брат Ралф скоро също се присъединява. „Разбира се, от това страдаха домашните.“ Те и без това никога не са му харесвали: „Да учиш, да седиш и да зубриш думи от някой чужд език“ – това и десет години по-късно го отвращава. „В началото на 1995 г., когато бях при „Рено“, ходих на уроци по френски. Три часа на ден. Почти се побърках. Просто ми дойде в повече и нищо не можех да запомня.“ Научава само това, което смята, че ще му е от полза, което наистина иска: английски например, „защото знаех, че този език ще ми трябва в мотоспорта“. И още нещо го тормози в ученическите години: чувства се леко назад от по-заможните си съученици. „Имах само три панталона в гардероба. Съучениците ми, напротив, винаги бяха облечени елегантно. Баща ми казваше, че ако искам нещо друго за обличане, ще трябва сам да си го заработя.“

През 1985 г. смъртоносна злополука на германски пилот от Формула 1 за малко да спре кариерата на Шумахер: на 1 септември на „Спа“ загива Шефан Белоф от „Порше“, Група С, по време на състезание на световното първенство за спортни коли. За Юрген Дилк, който не само спонсорира Шумахер, а и го придружава често при състезания, Белоф е идол. И изведнъж Дилк започва да се страхува. „Страх ме беше, че и на Михаел може да се случи нещо подобно. Искях да се откаже. Но не бях взел предвид неговата амбиция и неговия инат.“ Със сълзи на очи Михаел дошъл при него и казал: „Господин Дилк,

МИХАЕЛ ШУМАХЕР

моля, продължавайте да идвате с мен на състезания. Нищо няма да ми се случи. Обещавам ви да внимавам. Въобще не искам да ставам пилот от Формула 1, а само да продължа да карам картинг. А това не е толкова опасно.“

Дилк се оставя да бъде убеден, продължава с подкрепата със собствени пари, но и с пари на спонсори, които получава от фирми, магазини за коли, автосервиси. А Шумахер продължава да кара от успех към успех. През 1985-а за втори път става шампион на Германия при младежите и световен вицешампион, през 1986-а – трети в първенството на Германия, през 1987-а – шампион на Германия и европейски шампион. По това време навлиза и технически по-дълбоко в мотоспорта – учи за автомонтъор, първата му заплата е 528 марки бруто. Той не започва професионалното си обучение непременно с целта да работи по-късно тази професия, защото не може да си представи да работи толкова точно и прецизно, колкото се изисква.

„Но професионалното обучение със сигурност беше предимство за мен в състезателния спорт. Когато имаш технически познания, можеш много по-добре да опишеш какво прави колата, може и да имаш идеи какво може да се промени и да се направи по-добре.“ Един от тогавашните му инструктори по-късно издава: „В практическата част беше много добър, но не приемаше много на сериозно ученето.“ Той даже иска да се откаже от изпитите, но всички го убеждават непременно да завърши, за да има поне някаква сваятна професия в джоба. „И след това той си взе изпита, даже половин година по-рано.“

Следващия си голям изпит на пистата той също издържа с отличен: преминава от картинга в истински състезателен автомобил...